

G
Ef
140
RARA

80

3.—

Vollständig No i-16.

10/8° 1827

FREIE UNIVERSITÄT BERLIN
Fachbereich Politik- und Sozialwissenschaften
Bibliothek für Sozialwissenschaften
und Osteuropastudien

Ausgeschieden!

12. M. 2014
mw

G Ef 140 RARA

Slavisches Seminar

I.v. No. 8326

Pobožne gložby ſibratschojskeje gmejny.

Nº. 13.

Sgromajone ſpišmow togo grobu Zinzendorfa.

13.

Wot togo dňa, ač Žesus, ten zloivek mimo ſchyknego grécha, jo do ſweta pſchischeł, a ſchyknu zloiveznu ſlaboſež jo na ſe iweſel, kotruiž Bog do naſchogo ſchela jo połožyl a kotruiž ſe ſobu noſhmy tak dlujko, až naſche zlonki ſe połožyju do teje ſchi- cheje komorki: wot togo dňa jo to ta nejwoſeb- nijscha wěz, wot kotatejež ſtoj piſane: „Hoblaž- cjo ſe togo Knëſa Žesom Christuſa; — a „Ja ſe žywim, glich niz ja, ale Christus ſe žywí we mño.“ Žoli jano to perwej naſcho wja- ſele, take byſch, kačiž Won běſcho na ſivěſche, ga jo Won nam předkbildu wostawił, a ta pomoga a hopołažo wězej, ač ſchykna dobra huzba a ſchykno napominanje. „Kuždy buzi tak myſlony, kaž Žesus Christus teke běſcho.“

Chтоž jano ſa wenkownymi pozynkami gleda, a ſa tym pſchafcha, kač ſwoj wenkowny wjasym hupyſchnił, ale pla Žesuſa ſebe rady a pomozh nephta, ten daloko pſchisch niebužo. Kači ty byſch

dejsch ał zlöivek, kake myßli, kake grono dejsch mësch,
— kac̄ ſe dejsch ſazaržosch pſcheschiwo zufych luži
a pſcheschiwo twojich domazných, to naukuňosch a
wizisch nejlepej na twojom Wimozniku. Kſchec-
cijajſke pozynki nedeje býsch niz wenkownego, ale
woni muſe ſuutschika, ſhutschobh wen pſchisch.
Potom pýſhnie woni togo zlöiveka a hugotuju jago
ſpodobnego pſched Bogom a zlöivekami. Schyfno,
zož Teſuſſoju nej rowne, Tomu jo napſcheschiwo,
togo ſe paſ, togo ſe wotraz, lubh kſcheczijan, a
a niedoſenii jo! Teſus jo naſ humuſ wot schyfkuých
gréchow, Won jo naſ humuſ wot schyfknego nerecha,
toga, zomylij ſogo zlonki býsch, derbimy schyfk-
neje nezystoſezi na ſchèle a duschij ſe hobijasch;
pſcheto Won jo ſwety, a my derbimy teke
ſwete býsch!

„Sche ſa Mnu“, Christus woła jo,
„Sche kſcheczijany ſa Mnu!“ —

to jo ten wołajuzh głoſ togo kſchafnego kjarliža.
S'thy zo ſchi Teſus wabisch, ten ſwet a ſchyfen
ſwetny nerech ſpuschczisch, a Tomu rowny buwasch
we ſwetem žyveniu! Bogu ſe žekuj, ſyliz tač da-
loko pſchisheł a ſe ſpania ſe hubužil, až ſwjaſelim
možosch gronischt: „Lubſchij Wimoznik, Ty wesch,
až ja ſom twoj, až Ty janu masch ſromotu wo-
temio, gaž te luže mogu wot mojogo žyvenia gro-
niſch, až nej tomu Twojemu rowne. Lej, ſkuždym
ſthy ſłowom, ſkuždeju gorniweju myſlu, ſkuždym
gréchom ſporaju ja nezefz a ſromotu na Tebe,
pſcheto gaž te žiſhi togo ſweta take wiże a ſlyſche
wotemio, ga grońe: ten zo býsch „bjatowar“ a

žyni take węz̄y? Ten ga jo rynschy ač iny! A
ſtym naporaju ja Tebe, lubſchij Wimoznik, nizak
ſpromotu pſched tym ſwětom! Och, togodla hu-
phſchnij mňo ſtwojeju ſwětoſežu, ſtwojeju zyſtoſežu,
ab ja ač wěrnij a pſchawij ſnak tam ſtojal; mo-
zuj mē ſtwojim Duchom, ab mogal pſchewinuſch
ſchyken we mňo býdlezy gréch. Potom ſebij ja mēſ
wot togo tu zefc̄z, ale wona by byla twoja! —
To to dej býſch naſcha pſchoſba!

„Sche ſa Mnu“, Christus wola jo,
„Sche kſchěſcijanij ſa Mnu!“ —

tač ſni to luboſne ſłowo! Sſtuchaj kradu na no!
Bischi Bože maju laſchku drogu a wjaſole hysche.
Woni węze, ſkim ſe poraju a zo jich ſij a poty-
kaſz jo k'namakaňu, — zo ſa nich jo to blido kſchyte
a zo chlodk na nich zaka. Maſchli twoje gréchij
wooddane, ſyli ſTefuſom ſwěſanij, ga možoſch hu-
woſaſch: „Ten Wimoznik ſnajo moju hutſchobu, až
jo hujadnana a licha wot ſchogo grécha; až ſom
hobgnazone Bože gole, — až ja jo rad tač zyniu,
kaž Won, a ſe hobijani ſchyknego, zož jomu jo
napſcheschiwo.“ Tač ſe žywiſch ſNim, tač chojziſch
we Togo možy a we Togo mère. Štogo jo k'hu-
ſnaſchu, až to pſchawie kſchěſcijaniftwo ſej niz tuž-
nego a žaſloſnego a hobscheschknego; wjaſole možo
kužde gole Bože huwoſaſch: „Ja ſom wjaſoły
we Bogu, mojom Wimozniku.“ Mojo žyvneſe
a mojo wimožene jo Tefuſu tač žuriue a ſchěſchko
pſchischiſlo, togodla iiof ſebe ſam togo žyveiia ſchěſch-
kego gotowasch, ale hujywach ſe žekom a ſwjaſe-
lim, zož mē Božy ſyu jo tač žuriue ſwarbowat.

We schyknich węzach jo Jesus moj troscht, mojo
wjaſele a moja pomoz!

Frelich tam stoj: „chtož zo moj hučnik býsch,
ten wesmij ſtwoju kſchizu na ſe a žij ſa mnui.“ To
pak něj tak k'rošineschu, až kuždy, k'enž ma staroſez,
nuſu a ſchěžu, — ned togodla dejal býsch gole Bože!
Rowno tak něpschaive něchten by měl, gab kſchel
groniſch: „mě ſe žo dere, togodla ſom gole Bože“,
rowno tak něpschaive wono jo, gaž něcht ſe myſli:
„ja muſym býsch gole Bože, dokulž ſe mě žo žur-
nje.“ Ně, to jo tornosež a hobschudna myſl! Młogi
wěrný kſchěſcijan, młogi pſchawý ſlužabnič ſeſuſa
možo ſe žywisch wewſchej pobožnoſezi, a ten ſiwt
jomu wostawiſo na pokoj, kaž rowno te zaſy ſu.
Schyknó, zož my togo měnia ſeſuſa dla ſcherpimy,
to jo ſa togo nutſchikownego zloiveka dere; ale ty
jano nedejsch ſe myſlisch, až ta nutſchikowna a
wenkowna kſchiza ſama k'tomu kſchěſcijanstwu ſlu-
ſcha a togo kſchěſcijana gotujo, tak až kuždy, k'enž
rowno take ūama ſcherpesch a lidowasch ako ty
ſam, žeden pſchawý kſchěſcijan něbyl. Ně, tak ſe
nemyl! Nasch Jesus jo muſal wele ſcherpesch a
uascz a pſcheniasež, a won groni „ten hučnik něj
huschej ſtwojego huzabnika, daniž ten ſlužabnič hu-
ſchej ſtwojego knesa“ (Matth. 10, 24). Togodla
nedejſch ſe žiwasch, yaž ſchaka nuſa a staroſez a
ſchěža na tebe pſchizo, ſy ty lepfchy, ako ten Kněſ?
a dej ga ſe tebe lepej hysch, ak ſomu? Togo ſu
ſromoschili, měnali, ſaklinali, Togo ſu pſchegoňo-
wali, pſcherazili, něpschaive pſcheskjaržowali, ſ'Nim
ſu ſe starkali a gonili, Togo ſu bili a ſapluwali,
— a Won by mogal ſchyknich ſwojich wiukow

s'jadnymi słówkow stamach a k'uzomu huzynisch,
ale Won jo schyknó sczicha scherpeł a p'scheniasej!
Kak dře ty zynisch, gaž dejsch nězo scherpesch a
p'scheniasej. Huknik Christusa mušy, a lež teke był
král a kněs, nahuknisch ał podschiszejaný a sani-
zowaný sczicha ſe žywiſch.

Ale ja gronim: „Jeſuſa dla!“ Možosch ty
groniſch: woni mē ſromosche „Jeſuſa dla,” po-
tom masch iweliki troscht, ten ſchi mozujo a chloji
we nejgorschem zaſu. Derbiſchli pak we wérnoſezi
groniſch: ja ſom ſa in wina na tom, až te luže
mē ſromosche a ſchake wotemiu poſedaju; — ja
ſom jo ſawinował, ja ſom perwej tak ſe žywił,
až nět mē moqu ſapschijneſch: jo potom, moj lub-
ſchý, iiegruň, ab ty uaſk tu kſchi zu Jeſuſa dla!
— ně, ty uaſbosch, zož ſtwojim žyvenim a žyne-
nim ſy ſaſluzyl! Chtož ſivoj jéſyk uamžo paſež, ten
ſe nežiwaſ, gaž druge luže jögo ſromosche! Chtož
„nana a masch“ we zesezi uaina, tomu ſe ſtaňo
pſchaine, gaž ſchaka kſchiwda ſe jomu zyni. Chtož
kuždego zuſego peñefchka, kuždeje zuſeje węzy, —
a bylo to teč janu gjarscž tſchawh, abo kneblischk
ſuchego dřewa, abo ſnopaschk na poli a ſawora
na ſagoňe, — ſe uehobiſa, tomu ſe ſtaňo pſchaine,
gaž te luže uekſche iwele žaržasch wot jögo kſchęſ-
cijanstwa. Chtož we ſivojej mlodoſezi jo uepozne
žyvene wjadł, chtož jo měl „jadnu ſejzežy“, a lež
teke ju „wotpłaschil“ abo „ju ſebe brał“: ten uie-
gruň poſdzej, gaž ſe jomu we maiželſtive dře uejzo,
„to jo moja kſchiza, kotrūž uaſu „Jeſuſa dla.“
Ně, to uiej wérno! Ty uaſbosch to břeme twojich
starých gréchow! A lež teke luže jo ſabyli, zo ty ſy

sa mloženja był, abo tak sy se sažaržala ako sroscjona
frjna žowka, — Bog jo fabuł niejo, ten tak stobu
rachnujo. Scherpi pak necht Jeſuša dla, a ſromos-
che ſchi te luže dla togo, až ty bјatujosch a ſpivacſch
ſtymi ſwojimi doma, — až ty kuždu neželu na-
mſchu chojzisč, — až ty zesto k'Božem blidu žoſch,
— až ty lubej wot Božych wězow ſe roſgraňasch,
ako „wot role a ſkotu, pеňesow a dobydkow“, —
gaž ſchi takich wězow dla ſromosche, moj lubſchij,
to, to nej ſromota, ale weliča zescj ſa tebe. Lej,
ty ſtojſch ſ Christuſom na jadnom boze, a te ſromoschelniki ſtoje ſtym ſwětom na tom drugem. A
ty wěſch, zo tam ſtoj piſane: „ten ſwět ſajžo ſe
ſwojim ſpodobanim, chtož pak tu wolu Božu zyni,
ten wostaňo do niimernosczi.“ Ta zui lubej ſ Jeſu-
ſom tu kſchizu nascj, ako ſtym ſwětom we zescji
ſejžesč.

Frelich ten ſwět a te žischi togo ſwěta ūamgu
jo hustojaſch a pſcheniacež, gaž nechten po jich ſwět-
uem wjasymie ſobu nežyni a ſobu nieženio. Schyknou
možo ten ſwět pſcheniacež, a tek to nejgorsche a
nejžadlatsche, ale gaž nechten ſe k'Jeſušu kradu
hobroſchijo a pyta ſzeleju hutschobu to kralejſtwo
Bože, to ūamžo ten zart pſcheniacež a ten ſwět tek
niz, pſcheto tej ga ſtej „kumpana“ mjas ſobu. Ty
možosch ſe hurisch a mañzelſtwo ſamasch, ty mo-
žosch hopith chojzisč, ty možosch zeče noz̄ ſedasch
ſliderkami, ty možosch ſwojo pſchemožene pſchepo-
rasch ty možosch býsch brojar a klejar — — : ten
ſwět niežo na tebe dla togo ſky, won ſchi niežo
ſromoschisč, — won ſe býo jano ſmjaſch! Ale ho-
broſch ſe k'Jeſuſu, a ten ſwět a ſchykne jogo žischi

budu ſe tak na tebu pogorschowasch a gniwasch,
budu ſchi tak ſanizowasch a wot tebe powedasch,
ab ty ten nejzwetschý ſtezhiar a ſloſnik był, jo
woni bdu groniſch, ty ſy „ſtwojeje głowę!“

Ale gaž to ſe staňo, ga niestaraj ſe, to jo
ſname, až ty nězo nad ſobu maſch a noſyſch, zož
twojomu Jeſuſu jo rowne. To dgańie a ſromoscheie
nifejo tebe pſched Bogom tu zefcž, ale wono jo
phſchnoscž ſa tebe, ty ſy „dostojnie žaržany, nězo
twojego Jeſuſa dla nascž a ſcherpſch.“ Te boga-
nebojasne ſu ſte a hobſawize naſ, woni ſu hopi-
ſane we „Mudroſcji Salom. 2. zož te boganiebo-
jasne wot tych ſiſchi Božych woſlaju: „Won dajo
predk, až won Boga ſnajo, a chwali ſe, až jo Bože
ſiſche. Wono nam to niejo k'pſcheniaſeiu, až na
nogo dejmij pogleđnusſch; pſcheto joko žyweſie ſe
nemaka ſdrugimi. Won naſ ſaržy ſa knizomnich,
a hobija ſe naſchogo zhienia, ak nerecha; a ma
k'režy, až ſe te pſchawie naſledku budu dere mesch;
a chwali, až Bog joko woſchz jo. — — Se ſme-
ſchenim a ſteſchnenim zomij joko ſphytowasch, aby
wizeli, kak bogabojaſny won jo, a huſnali, kak
ſczerpny won jo.“ — Lej take jo kral Salomon
naſgonil, a take naſgoniju ſchylne werne ſiſchi Bože
na ſwēſche.

Ale take pſchegoňowanje jo nam dobre a hu-
žytne. Pogleđnij wen na rolu. Gab tam jano
pſcheze ſlyñzko ſwēſchiło a luboſny, rēdnij zaſ
był, te žyta a ta pſcheniza, to by ſchyknu tak na-
jeſno ſroſlo a dohuſoča ſeſkočalo, a neby žedneje
pſchawieje možy a žednogo jēdernego ſenka krynuło.

Togdla poszelo Bog teke mroki a wetsch a newe-
dro a dejscze, a to tak, až te spěška a kloški ſe
segibaju ſchykne až k'ſejni. Ale to io jim dene, to
jich možujo, to jich gotujo plodnych a godnych a
ſernatnych, počno ſcheschkich klošow. Lej, tak jo žela
ten lub' Bog ſe ſwojimi žiſchimi teke. Won poſ-
czelo jim ſte zaſhy, mrokawý a ſchake newedro, tak
až derbe ſe chylasch a ſegibasch. Ale woni jaſzej
ſtawaju a „ſwigaju ſwojej možy k'tym goram, wot
kotrychž jim pomoz pſchizo,“ — a tak woni roſtu
a ſe roſmognu. Tych boganiebojaſných roſchytajo
ten Kněs kaž plow, tych bogabojaſných pač gro-
mazi won ač ſnopow do ſwojeje brožnie! —

Gloß: Valet will ich dir geben.

Dasch wiñiki te gubu
Teč ſwigaju na naš,
Ten Kněs bjo jim te ſubu
A ſchirona roſbiſch ras.
Ač kral ſe zo k'nam porasch,
Bjo ſchyknych wiñikow,
Kenž Tomu k'schē ſadorasch,
Roſchytasch ačo plow!

T.

Schisčiczanu wot F. W. Brandta w'Chosčebusu.

Freie Universität Berlin

1522070/188

